

EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 24.7.2012.
COM(2012) 409 final

2012/0200 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS,

ar ko Lietuvas Republikai atļauj pagarināt pasākuma piemērošanu, atkāpjoties no 193. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Saskaņā ar 395. pantu Padomes 2006. gada 28. novembra Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu ⁽¹⁾ (turpmāk „PVN direktīva”) Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu var atļaut dalībvalstīm piemērot īpašus pasākumus, atkāpjoties no minētās direktīvas, ar nolūku vienkāršot šā nodokļa iekasēšanas procedūru vai lai nepieļautu noteiktu veidu nodokļu nemaksāšanu vai izvairīšanos no nodokļu maksāšanas.

Vēstulē, kas 2012. gada 8. februārī reģistrēta Komisijā, Lietuvas Republika (turpmāk „Lietuva”) lūdza atļauju turpināt piemērot pasākumu, kas ir atkāpe no PVN direktīvas 193. panta.

Saskaņā ar PVN direktīvas 395. panta 2. punktu Komisija ar 2012. gada 4. aprīļa vēstuli ir informējusi pārējās dalībvalstis par Lietuvas lūgumu. Ar 2012. gada 11. aprīļa vēstuli Komisija paziņoja Lietuvai, ka tās rīcībā ir visa informācija, ko tā uzskata par vajadzīgu lūguma izvērtēšanai.

Vispārīgais konteksts

Lietuvas valdība prasa pagarināt apgrieztās iekasēšanas mehānisma pašreizējo piemērošanu saistībā ar kokmateriālu piegādēm un tādām nodokļu maksātāju piegādēm, kas tiek veiktas tiesas noteiktās maksātspējas vai pārstrukturēšanas procedūrās.

Kokmateriālu piegādē Lietuva saskārās ar ievērojamu skaitu komersantu, kuri nepildīja savus pienākumus. Uzņēmumi šajā nozarē bieži vien ir sīki tālākpārdevēji un starpnieki, kas mēdz pazust, nesamaksājot nodokļu iestādēm nodokli, ko tie iekasējuši par savām piegādēm, un atstājot klientiem derīgu rēķinu PVN atskaitījumam.

Nodokļa maksātāji uz kuriem attiecas tiesas noteiktās maksātspējas vai pārstrukturēšanas procedūra bieži vien nodokļu iestādēm nemaksāja PVN, ko viņi bija saņēmuši no saviem klientiem. Tomēr pircējs kā likumpaklausīgs komersants varēja atskaitīt samaksāto PVN.

Saskaņā ar apgrieztās iekasēšanas mehānismu, atkāpjoties no vispārējās normas, kas sniegta PVN direktīvas 193. pantā, klients (ja viņš ir nodokļa maksātājs) kļūst atbildīgs par PVN nomaksu iekšzemes darījumos.

Sākotnēji šis atkāpes pasākums tika atļauts ar Padomes 2006. gada 15. maija Direktīvu 2006/388/EK ⁽²⁾ (tas ietvēra arī dzelzs atkritumu un lūžņu piegādi un būvniecības darbus, uz ko tagad attiecas PVN direktīvas 199. pants). Atkāpes pasākuma piemērošana kokmateriālu piegādēm un tādām nodokļu maksātāju piegādēm, kas tiek veiktas tiesas noteiktās maksātspējas vai pārstrukturēšanas procedūrās, tika pagarināta ar Padomes 2010. gada 16. februāra Īstenošanas lēmumu 2010/99/ES ⁽³⁾.

¹ OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.

² OV L 150, 3.6.2006., 13.-14. lpp.

³ OV L 45, 20.2.2010., 10.-11. lpp.

Komisija saprot, ka situācija, uz kuru sākotnējā atkāpe tika balstīta, turpina pastāvēt. Lietuva apgalvo, ka, pamatojoties uz nodokļa izmeklēšanas rezultātiem, atkāpe izrādījās efektīva gan kokmateriālu piegādēm, gan tādām nodokļu maksātāju piegādēm, kas tiek veiktas tiesas noteiktās maksātnespējas vai pārstrukturēšanas procedūrās. Tāpēc atkāpe būtu jāpiešķir uz vēl vienu ierobežotu laika posmu.

Gadījumā, ja Lietuva apsvērtu vēl pagarināt atkāpes pasākumu pēc 2015. gada, būtu jāiesniedz izvērtējuma ziņojums Komisijai kopā ar šī pagarinājuma pieprasījumu ne vēlāk kā 2015. gada 1. aprīlī.

Spēkā esošie noteikumi priekšlikuma jomā

Līdzīgas atkāpes saistībā ar PVN direktīvas 193. pantu ir piešķirtas citām dalībvalstīm.

Atbilstība pārējiem ES politikas virzieniem un mērķiem

Neattiecas.

2. APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

Apspriešanās ar ieinteresētajām personām

Neattiecas.

Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana

Neatkarīgu ekspertu atzinums nebija vajadzīgs.

Ietekmes novērtējums

Padomes lēmuma priekšlikuma mērķis ir vienkāršot nodokļu iekasēšanas kārtību un apkarot iespējamo PVN nemaksāšanu vai izvairīšanos no tā maksāšanas, tāpēc potenciāli tas labvēlīgi ietekmēs ekonomiku.

Ņemot vērā, ka atkāpe tiek piemērota šaurā jomā, tās ietekme jebkurā gadījumā būs ierobežota.

3. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

Ierosināto pasākumu kopsavilkums

Ar minēto lēmumu Lietuvai atļauj turpināt piemērot pasākumu, kas ir atkāpe no PVN direktīvas 193. panta, attiecībā uz nodokļa apgrieztā iekasēšanas mehānisma izmantošanu kokmateriālu piegādes darījumos un tādu preču piegāžu un pakalpojumu sniegšanas gadījumā, ko veic uzņēmumi, uz kuriem attiecas maksātnespējas procedūra vai pārstrukturēšanas procedūra tiesas pārraudzībā.

Juridiskais pamats

PVN direktīvas 395. pants.

Subsidiaritātes princips

Saskaņā ar PVN direktīvas 395. pantu dalībvalstij, kura vēlas ieviest pasākumus, atkāpjoties no minētās direktīvas, jāsaņem Padomes atļauja Padomes lēmuma veidā. Tādējādi šajā priekšlikumā ir ievērots subsidiaritātes princips.

Proporcionalitātes princips

Priekšlikums ir saskaņā ar proporcionalitātes principu šādu iemeslu dēļ.

Šis lēmums attiecas uz atļauju, kas piešķirta dalībvalstij pēc tās lūguma, un nerada nekādas saistības.

Ņemot vērā atkāpes ierobežoto darbības jomu, īpašais pasākums ir samērīgs ar izvirzīto mērķi.

Juridisko instrumentu izvēle

Saskaņā ar PVN direktīvas 395. pantu atkāpe no kopējiem PVN noteikumiem ir pieļaujama vienīgi ar Padomes atļauju, ko tā ar vienprātīgu lēmumu pieņem pēc Komisijas priekšlikuma. Turklāt Padomes lēmums ir vispiemērotākais juridiskais instruments, jo to var adresēt atsevišķām dalībvalstīm.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums neietekmē EU budžetu.

5. IZVĒLES ELEMENTI

Pārbaudes/pārskatīšanas/turpināmības klauzula

Priekšlikumā ir iekļauta turpināmības klauzula.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS,

ar ko Lietuvas Republikai atļauj pagarināt pasākuma piemērošanu, atkāpjoties no 193. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību, jo īpaši tā 291. panta 2. punktu,

ņemot vērā Padomes 2006. gada 28. novembra Direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu⁴, un jo īpaši tās 395. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Vēstulē, kas 2012. gada 8. februārī reģistrēta Komisijā, Lietuvas Republika (turpmāk „Lietuva”) lūdza atļauju arī turpmāk piemērot pasākumu, kas ir atkāpe no Direktīvas 2006/112/EK noteikumiem, kuros noteikta persona, kas atbild par pievienotās vērtības nodokļa (PVN) nomaksu nodokļu iestādēm.
- (2) Komisija saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 395. panta 2. punktu 2012. gada 4. aprīļa vēstulē informēja pārējās dalībvalstis par Lietuvas lūgumu. Ar 2012. gada 11. aprīļa vēstuli Komisija paziņoja Lietuvai, ka tās rīcībā ir visa informācija, ko tā uzskata par vajadzīgu, lai izvērtētu pieprasījumu.
- (3) Padomes 2006. gada 15. maija Lēmums 2006/388/EK, ar ko Lietuvas Republikai atļauj piemērot atkāpi no 21. panta Sestajā Direktīvā 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem⁽⁵⁾, pilnvaro Lietuvu *inter alia* noteikt, ka saņēmējs ir atbildīgs par PVN, kas maksājams attiecībā uz preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, ko veic nodokļa maksātājs, uz kuru attiecas tiesas pārraudzībā īstenota maksātnespējas procedūra vai pārstrukturēšanas procedūra, un kokmateriālu piegāde.
- (4) Ar Padomes 2010. gada 16. februāra Īstenošanas lēmumu 2010/99/ES, ar ko Lietuvas Republikai atļauj pagarināt pasākuma piemērošanu, atkāpjoties no 193. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu⁽⁶⁾, pagarināja minētās atkāpes pasākuma pieteikumu.

⁴ OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.

⁵ OV L 150, 3.6.2006., 13.-14. lpp.

⁶ OV L 45, 20.2.2010., 10.-11. lpp.

- (5) Nodokļu izmeklēšana un analīze, ko veica Lietuvas nodokļa iestādes, atklāja minētā atkāpes pasākuma efektivitāti.
- (6) Komisija saprot, ka juridiskā un faktiskā situācija, kādēļ patlaban piemēro atkāpes pasākumu, nav mainījusies un pastāv joprojām. Tādēļ būtu jāatļauj Lietuvai pasākumu piemērot ierobežotā laikposmā arī turpmāk.
- (7) Gadījumā, ja Lietuva apsvērtu vēl pagarināt atkāpes pasākumu pēc 2015. gada, būtu jāiesniedz izvērtējuma ziņojums Komisijai kopā ar šī pagarinājuma pieprasījumu ne vēlāk kā 2015. gada 1. aprīlī.
- (8) Atkāpei nebūs negatīvas ietekmes uz Eiropas Savienības pašu resursiem, ko veido PVN,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Lēmuma 2010/99/ES 2. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"2. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā paziņošanas dienā.

To piemēro no 2013. gada 1. janvāra līdz 2015. gada 31. decembrim. Jebkuru lūgumu pasākuma pagarināšanai, kas minēts Lēmumā, jāiesniedz Komisijai ne vēlāk kā 2015. gada 1. aprīlī un jāpievieno ziņojums, kas ietver pārskatu par šā pasākuma piemērošanu."

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Lietuvas Republikai.

Briselē,

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*